

## อ้างช่วยสอบเข้ารับราชการ สุดท้ายผิดทั้งวินัยและอาญา

บทเรียนสำหรับฉบับนี้จะเป็นตัวอย่างจากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๒/๒๕๖๔ ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสอบเข้ารับราชการเป็นกระบวนการที่ต้องยึดหลักความรู้ ความสามารถ และความเสมอภาคของผู้สมัครทุกคน แต่ในทางปฏิบัติยังมีผู้แอบอ้างว่าสามารถช่วยเหลือให้สอบบรรจุเข้ารับราชการได้ โดยเรียกรับเงินจากผู้สมัครหรือผู้ปกครอง แม้ข้อเท็จจริงจะไม่สามารถดำเนินการได้จริง การกระทำดังกล่าวไม่เพียงสร้างความเสียหายแก่ผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังบั่นทอนความเชื่อมั่นต่อระบบราชการ และเป็นความผิดตามกฎหมายอาญาด้วยนั้น ลองมาติดตามกันต่อไปว่าสุดท้ายแล้วคดีที่หยิบยกมานี้ โดยเฉพาะข้าราชการที่แอบอ้างว่าสามารถช่วยให้เข้ารับราชการได้จะเจอจุดจบเป็นเช่นใด

คดีนี้จำเลยเป็นข้าราชการครู อาศัยความน่าเชื่อถือจากตำแหน่งหน้าที่ อ้างว่ารู้จักกับผู้ที่สามารถช่วยเหลือให้บุคคลเข้ารับราชการได้ หากผู้เสียหายยินยอมจ่ายเงินตามจำนวนที่ตกลง และก็มีผู้เสียหายหลงเชื่อและมอบเงินให้หลายครั้ง รวมเป็นเงินจำนวนมาก โดยเชื่อว่าจะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการตามที่กล่าวอ้าง ต่อมาปรากฏว่า จำเลยไม่มีอำนาจและไม่สามารถดำเนินการตามที่รับปากไว้ได้ ผู้เสียหายไม่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการและไม่ได้รับเงินคืน จึงเข้าแจ้งความดำเนินคดีอาญา โดยกล่าวหาว่าผู้ฟ้องคดีฉ้อโกงด้วยการพูดหลอกหลวงว่าสามารถช่วยให้ว่าที่ร้อยตรีหญิง อ. สอบบรรจุเข้ารับราชการทหารสัญญาบัตร ประจำกระทรวงกลาโหมได้ แลกกับการต้องมอบเงินให้ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งยังมีผู้เสียหายหลายคนอีกด้วย ต่อมาปรากฏว่ามีการร้องเรียนกล่าวหาผู้ฟ้องคดีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาดำเนินการตามกระบวนการทางวินัยแล้วเสนอให้ กศจ. พิจารณา มีมติให้ปลดออกจากราชการ แต่ต่อมา ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วเห็นว่าโทษยังไม่เหมาะสมกับความผิด จึงให้เพิ่มโทษเป็นไล่ออกจากราชการ

กรณีนี้ศาลปกครองวินิจฉัยว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีที่เป็นผู้ประสานงานติดต่อและอำนวยความสะดวกในการรับเงิน ส่งเงิน โดยหลอกหลวงว่าสามารถช่วยเหลือให้ได้รับการบรรจุได้ แม้จะได้خذใช้เงินคืนแก่ผู้เสียหาย แต่ผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการครู ซึ่งมีอาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรีของตำแหน่งหน้าที่ราชการ จึงต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้เหมาะสมกับหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ กลับใช้สถานภาพของตนซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนหลอกหลวงหรือชักจูงใจทำให้บุคคลอื่นหลงเชื่อในความน่าเชื่อถือที่มีต่อตำแหน่งหน้าที่ครู จึงถือเป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะเป็นตัวการหรือผู้สนับสนุนการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากผู้เสียหายอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ถือเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การลงโทษไล่ออกจากราชการจึงเหมาะสมแล้ว

ส่วนในทางอาญานั้น การที่มีพฤติการณ์แสดงข้อความอันเป็นเท็จว่าสามารถช่วยเหลือให้ผู้เสียหายสอบบรรจุเข้ารับราชการได้ และเรียกรับเงินจากผู้เสียหาย เป็นการหลอกหลวงให้ผู้เสียหายหลงเชื่อและยอมมอบทรัพย์สินให้ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าตั้งใจจะช่วยเหลือหรือจะคืนเงินในภายหลัง ก็ไม่ทำให้ความผิดฐานฉ้อโกงระงับไป ศาลย่อมเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะองค์ประกอบความผิดเกิดขึ้นตั้งแต่จำเลยใช้ข้อความอันเป็นเท็จจูงผู้เสียหายหลงเชื่อและมอบเงินให้

คดีนี้เป็นอุทาหรณ์สำคัญสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชน ดังนี้

๑. ตำแหน่งราชการไม่ใช่สิ่งที่สามารถซื้อขายหรือวิ่งเต้นได้ การสอบบรรจุเข้ารับราชการต้องเป็นไปตามหลักความรู้ ความสามารถ และการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ควรอวดอ้างหรือรับปากว่าจะช่วยเหลือในการสอบหรือบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ แม้จะไม่มีเจตนาจะโกง แต่หากใช้ข้อความอันเป็นเท็จจูงผู้เสียหายหลงเชื่อและมอบเงินให้ อาจมีความผิดทางอาญาได้

/๓. ประชาชน...

๓. ประชาชนไม่ควรหลงเชื่อบุคคลที่อ้างว่าสามารถฝากเข้ารับราชการได้ หากมีการเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ ควรปฏิเสธและแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทันที

๔. หน่วยงานของรัฐควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างต่อเนื่อง ว่าการสอบบรรจุเข้ารับราชการดำเนินการตามกฎหมาย ไม่มีการเรียกรับเงินหรือให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ใด เพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพ

สุดท้ายนี้ขอฝากข้อคิดที่ว่า “การเข้ารับราชการต้องได้มาด้วยความรู้ ความสามารถ และความสุจริต มิใช่ด้วยการจ่ายเงินหรืออาศัยการวิ่งเต้น ผู้ที่แอบอ้างว่าสามารถช่วยสอบหรือฝากเข้ารับราชการได้ ไม่เพียงทำลายความเชื่อมั่นของสังคมต่อระบบราชการ แต่ยังอาจต้องรับผิดชอบทางอาญารัฐธรรมนูญ และหากเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ย่อมส่งผลกระทบต่อวินัยและเกียรติของการรับราชการอีกด้วย อีกทั้งยังเป็นการกระทำที่ขัดต่อจริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตของเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างร้ายแรงด้วย”